

DIREKTIVA EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA 95/46/EZ
od 24.10.1995.
o zaštiti građana u vezi sa obradom podataka o ličnosti
i o slobodnom kretanju takvih podataka

GLAVA I OPŠTE ODREDBE

član 1

Predmet Direktive

1. U skladu sa ovom Direktivom, države-članice će štiti osnovna prava i slobode fizičkih lica, a posebno njihovo pravo na privatnost u pogledu obrade podataka o ličnosti.
2. Države-članice neće ograničavati niti će zabraniti slobodni protok podataka o ličnosti između država-članica iz razloga koji su u vezi sa zaštitom predviđenom na osnovu stava 1.

Član 2

Definicije

U svrhu ove Direktive

- (a) "podatak o ličnosti" označava svaku informaciju u vezi sa fizičkim licem koje je identifikovano ili može biti identifikovano ("lice koje je predmet podataka"); lice koje se može identifikovati jeste ono lice koje može biti identifikovano, neposredno ili posredno, prije svega pozivanjem na identifikacioni broj ili na jedan ili više činilaca koji su karakteristični za njegov fizički, fiziološki, duhovni, ekonomski, kulturni ili društveni identitet;
- (b) "obrada podataka o ličnosti" (obrada) označava svaku operaciju ili niz operacija koje se obavljaju na podacima o ličnosti, bez obzira na to da li se vrše automatski ili ne, kao što je prikupljanje, bilježenje, organizovanje, skladištenje, prilagođavanje ili mijenjanje, traženje, konsultovanje korišćenje, objelodanjivanje prenosom, širenje ili neki drugi način raspolaganja, povezivanje ili kombinovanje, blokiranje, brisanje ili uništenje;
- (c) "zbirka podataka o ličnosti" ("zbirka podataka") označava svaki strukturisani niz podataka o ličnosti koji su dostupni u skladu sa posebnim kriterijumima, bez obzira na to da li je taj niz centralizovan, decentralizovan ili disperzovan na funkcionalnoj ili geografskoj osnovi.

(d) "kontrolor" označava fizičko ili pravno lice, javnu vlast, agenciju ili neki drugi organ koji sam ili zajedno sa drugima određuje namjenu i sredstva obrade podataka o ličnosti; kada namjenu i sredstva obrade određuje nacionalno zakonodavstvo ili zakonodavstvo Zajednice, kontrolor ili posebni kriterijumi za njegovo imenovanje mogu biti određeni nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice;

(e) "obrađivač" označava fizičko ili pravno lice, javnu vlast, agenciju ili neki drugi organ koji obrađuje podatke o ličnosti u ime kontrolora;

(f) "treća strana" označava svako fizičko ili pravno lice, javnu vlast, agenciju ili bilo koji drugi organ koji nije lice koje je predmet podataka, kontrolor, obrađivač niti su to lica koja su, pod neposrednom nadležnošću kontrolora ili obrađivača, imaju pravo da obrađuju podatke;

(g) "primalac" označava fizičko ili pravno lice, javnu vlast, agenciju ili neki drugi organ kome se podaci predočavaju, bez obzira na to da li on jeste ili nije treća strana; međutim, organi koji mogu da prime podatke u okviru određenog istraživanja ne mogu se tretirati kao primaoci;

(h) "pristanak lica koje je predmet podatka" označava svaku slobodno datu konkretnu i informisanu indikaciju želje lica koje je predmet podataka da izrazi pristanak na obradu podataka koji se odnose na njegovu ličnost.

Član 3

Djelokrug

1. Ova Direktiva se odnosi na obradu podataka o ličnosti koja se u cjelini ili djelimično obavlja automatskim sredstvima ili na obradu sredstvima koja nisu automatska, a odnosi se na podatke o ličnosti koji čine dio zbirke ili su namijenjeni sastavljanju dijela zbirke podataka.

2. Ova Direktiva ne važi za obradu podataka o ličnosti:

- tokom aktivnosti koja ne spada u djelokrug prava Zajednice, kao što su one aktivnosti koje su obuhvaćene poglavljima V i VI Ugovora o Evropskoj uniji i na bilo koji slučaj obrade podataka koji se tiču javne bezbjednosti, odbrane, državne bezbjednosti (uključujući tu ekonomsko blagostanje države kada se operacija obrade podataka odnosi na pitanja državne bezbjednosti), kao i aktivnosti države u oblasti krivičnog prava,

- ako je reč o fizičkom licu koje se bavi aktivnostima koje su potpuno lične prirode ili su vezane isključivo za njegovo domaćinstvo.

Član 4

Primjenjuje se unutrašnje pravo

1. Svaka država-članica za obradu podataka o ličnosti primjenjuje unutrašnje propise koje donosi u skladu sa ovom Direktivom, kada:

(a) se obrada podataka odvija u kontekstu aktivnosti na uspostavljanju kontrolora na teritoriji države-članice; ako je isti kontrolor uspostavljen na teritoriji nekoliko država-članica on mora preduzeti neophodne mjere da bi osigurao da svaki od tih organa ispunjava obaveze propisane odgovarajućim nacionalnim pravom;

(b) kontrolor nije uspostavljen na teritoriji države-članice, već na mjestu na kome se nacionalno zakonodavstvo primjenjuje na osnovu međunarodnog javnog prava;

(c) kontrolor nije osnovan za teritoriji Zajednice i, radi obrade podataka o ličnosti koristi opremu, automatizovanu ili neautomatizovanu, koja se nalazi na teritoriji pomenute države-članice, sem u slučaju da se ta oprema koristi isključivo radi tranzita preko teritorije Zajednice.

2. U okolnostima navedenim u stavu 1(c), kontrolor mora imenovati zastupnika ustanovljenog na teritoriji države-članice, čime neće zadirati u tužbe koje bi mogle biti pokrenute protiv samog kontrolora.

POGLAVLJE II OPŠTA PRAVILA O ZAKONITOSTI OBRADE PODATAKA O LIČNOSTI

Član 5

Države-članice, u granicama odredaba ovog poglavlja, preciznije određuju uslove pod kojima je obrada podataka o ličnosti zakonita.

ODJELJAK I

NAČELA U VEZI SA KVALITETOM PODATAKA

Član 6

1. Države-članice obezbjeđuju da lični podaci moraju biti:

(a) obrađivani pošteno i zakonito;

(b) prikupljeni u određene, izričite i zakonite namene, i ne smiju se dalje obrađivati na način koji je neprimjeren tim namjenama. Dalja obrada podataka u istorijske, statističke ili naučne svrhe neće biti smatrana neprimjerenom, pod uslovom da države-članice obezbijede odgovarajuće mjere zaštite.

(c) moraju biti primjereni, relevantni i ne smiju biti prekomjerni u odnosu na namjenu radi koje se prikupljaju i/ili se dalje obrađuju;

(d) moraju biti tačni i, po potrebi, ažurirani; mora biti preduzet svaki razuman korak da bi se obezbijedilo da podaci koji su netačni ili nepotpuni, s obzirom na namjenu radi koje se prikupljaju ili radi koje se dalje obrađuju, budu izbrisani ili ispravljeni.

(e) moraju biti čuvani u obliku koji omogućuje identifikaciju lica koja su predmet podataka, ali ne duže nego što je neophodno u svrhu radi koje su podaci prikupljeni ili radi koje su dalje obrađivani. Države-članice će propisati odgovarajuće mjere zaštite za podatke o ličnosti koji se čuvaju na duži vremenski period radi korišćenja u istorijske, statističke ili naučne svrhe.

2. Kontrolor je taj koji je dužan da obezbijedi poštovanje stava 1.

ODJELJAK II

MJERILA ZAKONITOSTI OBRADE PODATAKA

Član 7

Države-članice obezbjeđuju da se podaci o ličnosti mogu obrađivati samo:

(a) ako je lice koje je predmet podataka dalo nedvosmisleni pristanak; ili

(b) ako je obrada podataka neophodna radi realizacije ugovora čija je jedna strana ugovornica lica koje je predmet podataka ili radi preuzimanja koraka na zahtjev lica koje je predmet podataka, prije no što to lice sklopi ugovor; ili

(c) ako je obrada neophodna radi izvršavanja zakonske obaveze kojoj podliježe kontrolor; ili

(d) ako je obrada neophodna kako bi se zaštitili vitalni interesi lica koje je predmet podataka; ili

(e) ako je obrada neophodna radi izvršenja zadatka koji se obavlja u javnom interesu ili radi ostvarivanja zvaničnog ovlašćenja, koje je dodijeljeno kontroloru ili trećoj strani kojoj se podaci objelodanjuju; ili

(f) ako je obrada podataka neophodna u cilju legitimnih interesa kontrolora ili treće strane ili strana kojima se podaci objelodanjuju, sem u slučaju da su takvi interesi nadjačani interesima osnovnih prava i sloboda lica koje je predmet podataka, a koji zahtijevaju zaštitu na osnovu člana 1 stav 1.

ODJELJAK III

POSEBNE KATEGORIJE OBRADE PODATAKA

Član 8

Obrada posebnih kategorija podataka

1. Države-članice zabranjuju obradu podataka o ličnosti koji otkrivaju rasno ili etničko porijeklo, političke stavove, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatima, kao i obradu podataka koji se odnose na zdravstveno stanje ili seksualni život.

Stav 1 se neće primjenjivati kada

(a) je lice koje je predmet podataka dalo izričiti pristanak na obradu tih podataka, sem ako zakonodavstvo države-članice propisuje da zabranu iz stava 1 ne može svojim pristankom ukinuti lice koje je predmet podataka; ili

(b) je obrada neophodna radi izvršavanja obaveza i posebnih prava kontrolora u oblasti radnog prava, u mjeri u kojoj to dopušta nacionalno zakonodavstvo koje obezbjeđuje odgovarajuće mjere zaštite; ili

(c) je obrada neophodna radi zaštite vitalnih interesa lica koje je predmet podataka ili drugog lica, kada je lice predmet podataka fizički ili zakonski nesposobno da da svoj pristanak; ili

(d) obradu podataka, tokom svojih zakonitih aktivnosti uz odgovarajuća jamstva, obavlja ustanova, udruženje ili neko drugo neprofitno tijelo koje pritom slijedi filozofski, vjerski ili sindikalni cilj i to pod uslovom da se obrada podataka odnosi isključivo na članove tog tijela ili na lica koja imaju redovne kontakte sa njim, u vezi sa njegovom namjenom, kao i da se ti podaci ne objelodanjuju trećoj strani bez pristanka lica koja su predmet podataka; ili

(e) se obrada odnosi na podatke koje je lice koje je predmet podataka javno saopštilo ili je pak obrada neophodna radi uspostavljanja, izvršenja ili odbrane pravnih zahtjeva.

3. Stav 1 se ne primjenjuje kada je obrada podataka potrebna u svrhu preventivne medicine, ljebarske dijagnoze, obezbjeđivanja njege ili liječenja ili upravljanja zdravstvenom službom i kada te podatke obrađuju zdravstveni radnici koji po nacionalnom zakonodavstvu ili propisima koje su utvrdili nadležni nacionalni organi podliježu obavezi čuvanja profesionalne tajne, ili neko drugo lice koje takođe podliježe odgovarajućoj obavezi čuvanja tajnosti.

4. Shodno odredbi o odgovarajućim zaštitnim mjerama, države-članice mogu, iz razloga bitnog javnog interesa, utvrditi izuzetke pored onih koji su već određeni u stavu 2, i to mogu učiniti ili kroz nacionalno zakonodavstvo, ili odlukom nadzornog organa.

5. Obrada podataka koji se odnose na prestupe, krivične presude ili mjere bezbjednosti može se obavljati samo pod kontrolom zvanične vlasti, ili pod uslovom da su nacionalnim zakonodavstvom propisane odgovarajuće posebne mjere zaštite, u vezi sa poštovanjem izuzetaka koje država-članica može da utvrdi na osnovu nacionalnih odredaba, pod uslovom da odredi i odgovarajuće posebne mjere zaštite. Međutim, potpuni registar krivičnih presuda može se čuvati samo pod kontrolom nadležnog zvaničnog organa.

Države-članice mogu da odrede da će i podaci koji se odnose na administrativne sankcije ili presude u građanskopravnim predmetima takođe biti obrađivane pod kontrolom zvaničnog nadležnog organa.

6. Komisija će biti propisno obaviještena o odstupanjima od stava 1, koja su navedena u stavovima 4 i 5.

7. Države-članice će odrediti uslove pod kojima se može obrađivati nacionalni identifikacioni broj ili bilo kakvo drugo identifikaciono sredstvo koje je u opštoj upotrebi.

Član 9

Obrada podataka o ličnosti i sloboda izražavanja

Države-članice će odrediti izuzetke i odstupanja od odredaba u ovom poglavlju, poglavlju IV i poglavlju VI u pogledu obrade podataka o ličnosti koja se obavlja isključivo u novinarske svrhe ili u svrhu umjetničkog ili književnog izražavanja, samo ako su ti izuzeci i odstupanja neophodni da bi se pomirilo pravo na privatnost sa pravilima kojima se uređuje sloboda izražavanja.

ODJELJAK IV

INFORMACIJE KOJE TREBA DATI LICU KOJE JE PREDMET PODATAKA

Član 10

Informacije u slučajevima sakupljanja podataka od lica na koje se podaci odnose

Države-članice obezbjeđuju da kontrolor ili njegov predstavnik moraju dostaviti licu na koga se podaci odnose a od koga se podaci prikupljaju bar sljedeća obavještenja, sem onda kada ih to lice već posjeduje:

(a) identitet kontrolora i njegovog predstavnika, ako ga ima;

(b) namjeru obrade podataka;

(c) sve dodatne informacije, kao što su:

- primaoci ili kategorije primalaca podataka,

- da li su odgovori na pitanja obavezni ili dobrovoljni, kao i kakve su moguće posljedice ukoliko se na pitanja ne odgovori,

- postojanje prava na pristup podacima i prava na ispravku podataka koji se tog lica tiču,

U mjeri u kojoj su te dodatne informacije nužne, imajući na umu posebne okolnosti u kojima se podaci prikupljaju, da bi se jemčila poštena obrada u odnosu na lice koje je predmet podataka.

Član 11

Informacije gde podaci nisu dobijeni od lica koje je predmet podataka

1. Kada podaci nisu bili dobijeni od lica koje je predmet podataka, države-članice će obezbijediti da kontrolor ili njegov predstavnik moraju u vrijeme bilježenja podataka o личности, ili, ako je predviđeno objelodanjivanje podataka trećoj strani, najkasnije u trenutku kada se ti podaci prvi put objelodanjuju, dostaviti licu koje je predmet podataka barem sljedeće informacije, sem u slučaju da ih ono već posjeduje:

(a) identitet kontrolora ili njegovog predstavnika, ako ima predstavnika;

(b) namjena obrade;

(c) sve ostale informacije kao što su

- kategorije podataka o kojima je riječ,

- primaoci ili kategorije primalaca,

- postojanje prava na pristup podacima i prava na ispravku podataka koji se odnose na to lice

u mjeri u kojoj je takva dalja informacija neophodna, imajući na umu posebne okolnosti u kojima se podaci obrađuju, jemčiti pravičnu i poštenu obradu u odnosu na lice koje je predmet podataka.

2. Stav 1 se neće primjenjivati kada se, prvenstveno zbog obrade u statističke svrhe ili u svrhe naučnog istorijskog istraživanja, odredba o takvom informisanju pokaže neostvarljivom ili bi iziskivala nesrazmeran napor ili u slučaju da je bilježenje ili objelodanjivanje izričito propisano zakonom. U takvim slučajevima države-članice obezbijediće odgovarajuće mjere zaštite.

ODJELJAK V

PRAVO LICA KOJE JE PREDMET PODATAKA NA PRISTUP PODACIMA

Član 12

Pravo pristupa

Države-članice jemče svakom licu koje je predmet podataka pravo da od kontrolora dobije

(a) bez ograničenja u razumnim intervalima i bez prekomjernog odlaganja ili troškova:

- potvrda o tome da li se podaci koji se na njega odnose obrađuju i obavještenje barem o namjeni obrade, kategoriji podataka o kojima je riječ, kao i o primaocima ili kategorijama primalaca kojima se ti podaci objelodanjuju,

- obavještanje tog lica u razumljivom obliku o podacima koji se obrađuju i dostavljanje svih raspoloživih informacija o njihovom izvoru,

- razumijevanje logike na kojoj počiva svaka automatska obrada podataka koji se na njega odnose, barem u slučaju kada je riječ o automatizovanim odlukama pomenutim u članu 15 stav 1;

(b) po potrebi ispravke, brisanje ili blokiranje podataka čija obrada nije u skladu sa odredbama ove Direktive, posebno zbog nepotpune ili netačne prirode podataka;

(c) obavještanje trećih strana kojima su podaci bili objelodanjeni o svakoj ispravci, brisanju ili blokiranju koji su preduzeti u skladu sa (b), sem ukoliko se pokaže da to nije moguće ili da podrazumijeva nesrazmeran napor.

ODJELJAK VI IZUZEĆA I OGRANIČENJA

Član 13

Izuzeća i ograničenja

1. Države-članice mogu donijeti zakonodavne mjere kojima ograničavaju djelokrug obaveza i prava propisanih članovima 6 stav 1, 10, 11 stav 1, 12 i 21 onda kada takvo ograničenje predstavlja neophodnu mjeru za očuvanje:

(a) nacionalna bezbjednost;

(b) odbrana

(c) javna bezbjednost;

(d) spriječavanje, istraživanje, otkrivanje i krivično gonjenje krivičnih djela, ili kršenja etike u profesijama u kojima je ta oblast uređena;

(e) važan ekonomski ili finansijski interes države-članice ili Evropske unije, uključujući tu monetarna, budžetska i poreska pitanja;

(f) nadzor, inspekcija ili regulatorna funkcija koja je, makar i povremeno, u vezi sa vršenjem zvanične vlasti u slučajevima pod (c), (d) i (e);

(g) zaštita lica koje je predmet podataka ili prava i sloboda drugih.

2. Shodno odgovarajućim zakonskim mjerama zaštite, prije svega u tom smislu da se podaci ne koriste za preduzimanje mjera ili donošenje odluka u vezi sa bilo kojim konkretnim pojedincem, države-članice mogu, tamo gdje očigledno nema opasnosti za kršenje privatnosti lica koje je predmet podataka, zakonskom mjerom ograničiti prava predviđena u članu 12 onda kada se podaci obrađuju isključivo u svrhe naučnog istraživanja ili se čuvaju u ličnom obliku, tokom perioda koji ne premašuje period potreban za isključivu svrhu izrade statističkih podataka.

ODJELJAK VII PRAVO LICA KOJE JE PREDMET PODATAKA NA PRIGOVOR

Član 14

Pravo lica koje je predmet podataka na prigovor:

Države-članice pružaju licu koje je predmet podataka sljedeća prava:

(a) barem u slučajevima pomenutim u članu 7 stavovi (e) i (f) da u svakom trenutku uloži prigovor na obavezujućim zakonskim osnovama u vezi sa svojom konkretnom situacijom u odnosu na obradu podataka čiji je on predmet, sem ako je nacionalnim zakonodavstvom predviđeno drugačije. Tamo gde postoji opravdani prigovor, obrada koju je inicirao kontrolor više se ne može odnositi na te podatke;

(b) da uloži prigovor, na zahtjev i besplatno, na obradu podataka o ličnosti koji se na njega odnose, a za koje kontrolor pretpostavlja da se obrađuju u svrhe direktnog tržišnog plasmana, ili da bude obaviješteno prije no što podaci o ličnosti budu prvi put objelodanjeni trećim stranama ili korišćeni u njihovo ime u svrhu neposrednog tržišnog

plasmana, kao i da mu se izričito ponudi pravo na besplatan prigovor u vezi s takvim objelodanjivanjima ili korišćenjima.

Države-članice će preduzeti neophodne mjere kako bi osigurale da lica koja su predmet podataka budu upoznata sa postojanjem prava iz prvog podstava (b).

Član 15

Automatizovane pojedinačne odluke

1. Države-članice će svakom licu priznati pravo da ne bude predmet odluke koja proizvodi pravno dejstvo, a odnosi se na njega ili ga bitno pogađa, a temelji se isključivo na automatizovanoj obradi podataka u namjeri da se procijene izvesni lični aspekti koji su sa njim u vezi, kao što su njegovi rezultati rada, pouzdanost, kreditna sposobnost, ponašanje itd.

2. Shodno drugim članovima ove Direktive, države-članice će obezbijediti da lice može biti podvrgnuto odluci kakva je pomenuta u stavu 1, ako je ta odluka:

(a) donijeta tokom sklapanja ili realizacije nekog ugovora, pod uslovom da je ispunjen zahtjev za sklapanje ili za realizaciju ugovora koji je podnijelo lice koje je predmet podataka, ili da postoje pogodne mjere za zaštitu njegovih legitimnih interesa, kao što su mehanizmi koji mu omogućuju da iznese svoje stanovište; ili

(b) dopuštena na osnovu Zakona kojim se takođe propisuju mjere za zaštitu legitimnih interesa lica koje je predmet podataka.

ODJELJAK VIII

POVJERLJIVOST I BEZBIJEDNOST OBRADJE PODATAKA

Član 16

Povjerljivost obrade podataka

Nijedno lice koje djeluje po ovlaštenju kontrolora ili obrađivača, uključujući tu i samog obrađivača, koji ima pristup podacima o ličnosti, ne smije da ih obrađuje sem prema uputstvima kontrolora, ukoliko mu to ne nalaže zakon.

Član 17

Bezbijednost obrade podataka

1. Države-članice će obezbijediti da kontrolor mora da primenjuje odgovarajuće tehničke i organizacione mjere radi zaštite podataka o ličnosti od slučajnog ili nezakonitog uništenja ili slučajnog gubitka, mijenjanja, neovlašćenog objelodanjivanja ili pristupa, posebno tamo gde obrada podataka podrazumijeva i mrežni prenos, kao i od svih ostalih nezakonitih vidova obrade.

Imajući na umu najnovije stanje tehnologije i troškove njene primjene, takve mjere će osigurati nivo bezbijednosti koji je primjeren rizicima koje donosi obrada podataka i prirodi podataka koji treba da budu zaštićeni.

2. Države-članice će obezbijediti da kontrolor, kada se obrada podataka obavlja u njegovo ime, mora odabrati obrađivača koji će pružiti dovoljna jamstva u pogledu mjera tehničke bezbijednosti i organizacionih mera kojima će se upravljati obrada koja treba da bude izvršena, kao i da mora obezbijediti poštovanje tih mjera.

3. Obavljanje obrade podataka preko obrađivača mora se upravljati prema ugovoru ili pravnom aktu koji obavezuje obrađivača prema kontroloru i prije svega propisuje sljedeće:

- obrađivač će postupati samo prema uputstvima kontrolora,
- obaveze iz stava 1, onako kako su definisane zakonima države-članice u kojoj je obrađivač uspostavljen, obavezujuće su i za obrađivača.

4. U svrhu čuvanja dokaza djelovi ugovora ili pravnog akta koji se odnosi na zaštitu podataka i zahtjeve u vezi sa mjerama iz stava 1 biće u pismenoj formi ili u nekoj drugoj odgovarajućoj formi.

ODJELJAK IX

UREDNO OBAVJEŠTAVANJE

Član 18

Obaveza urednog obavještanja nadzornog organa

1. Države-članice će obezbijediti da kontrolor ili njegov predstavnik, ako takvog ima, moraju uredno obavijestiti nadzorni organ iz člana 28 prije no što sprovedu bilo koju, potpuno ili djelimično automatizovanu, operaciju obrade podataka ili niz takvih operacija koje su namijenjene samo jednom cilju ili nekolikim međusobno povezanim ciljevima.

2. Države-članice mogu obezbijediti pojednostavlјivanje ili izuzeće od obavještanja samo u sljedećim slučajevima i pod sljedećim uslovima.

- kada, za kategorije obrade podataka za koje je, uzimajući u obzir podatke koje treba obraditi, malo vjerovatno da mogu negativno uticati na prava i slobode lica koja su predmet podataka, države-članice utvrđuju svrhu obrade podataka, podatke ili kategorije podataka koji podliježu obradi, kategoriju ili kategorije lica koja su predmet podataka, primaoca ili kategorije primalaca kojima će podaci biti objelodanjeni i dužinu vremena tokom koga će podaci biti skladišteni i/ili

- kada kontrolor, shodno nacionalnom zakonu prema kome se upravlja, imenuje službeno lice koje se bavi zaštitom podataka o ličnosti i koje je prije svega odgovorno za:

- obezbjeđivanje nezavisnog načina unutrašnje primjene nacionalnih odredaba donijetih shodno ovoj direktivi.

- vođenje evidencije operacija obrade koju sprovodi kontrolor, s tim što ta evidencija treba da sadrži informacije iz člana 21 stav 2.

čime se obezbjeđuje da nema izgleda da na prava i slobode lica koja su predmet podataka negativno utiču operacije obrade podataka

3. Države-članice mogu obezbijediti da se stav 1 ne primjenjuje na onu obradu podataka čija je jedina svrha vođenje registra koji, shodno zakonima ili uredbama, ima za cilj pružanje informacija javnosti i koji je otvoren tako da ga može konsultovati javnost u cjelini ili svako lice koje za to ispolji zakoniti interes.

4.. Države-članice mogu predvidjeti izuzetak od obaveze o propisnom obavještanju ili pojednostaviti postupak takvog obavještanja u slučaju da se preduzimaju operacije obrade iz člana 8 stav 2(d).

NAPOMENA

Član 8 stav 2(d)

Obrada podataka obavlja se tokom njegovih zakonitih aktivnosti uz odgovarajuća jamstva koja pruža neka fondacija, udruženje ili neko drugo neprofitno tijelo koje ima politički, filozofski, vjerski ili sindikalni cilj, pod uslovom da se ta obrada odnosi isključivo na članove tog tijela ili na lica koja imaju redovne kontakte sa njim u vezi sa namjenom tog tijela, kao i pod uslovom da podaci ne budu objelodanjeni trećoj strani bez pristanka lica koja su predmet podataka;

5. Države-članice mogu propisati da je obavezno obavještanje o nekima ili svim neautomatizovanim operacijama obrade koje se odnose na podatke o ličnosti, ili mogu da obezbijede da te operacije obrade podliježu pojednostavljenom postupku obavještanja.

Član 19

Sadržaj obavještenja

1. Države-članice će propisati koje informacije treba da sadrži službeno obavještenje. Ono u najmanju ruku mora da sadrži:

- (a) ime i adresu kontrolora i njegovog predstavnika, ako takvog ima;
- (b) namjenu ili namjene obrade podataka;
- (c) opis kategorije ili kategorija lica koja su predmet podataka i samih podataka ili kategorija podataka koji se na njih odnose;
- (d) primaoce ili kategorije primalaca kojima podaci mogu biti objelodanjeni;
- (e) predložene prenose podataka u treće zemlje
- (f) opšti opis koji će omogućiti prethodnu procjenu pogodnosti mjera koje se preduzimaju shodno članu 17, radi osiguranja bezbjednosti obrade podataka.

2. Države-članice će precizirati postupak u skladu sa kojim o svakoj promeni informacija iz stava 1 mora biti obaviješten nadzorni organ

Član 20

Prethodna provjera

1. Države-članice će odrediti koje su to operacije obrade koje će vjerovatno predstavljati poseban rizik za prava i slobode lica koja su predmet podataka i provjeriće da li se te operacije obrade ispituju prije početka svoje realizacije.

2. Takvu prethodnu provjeru obaviće nadzorni organ pošto primi obavještenje od kontrolora ili od službenog lica zaduženog za zaštitu podataka a to službeno lice, u slučajevima kada postoji sumnja, mora konsultovati nadzorni organ.

3. Države-članice takođe mogu izvršiti takve provjere u kontekstu pripreme bilo mjere nacionalnog parlamenta ili mjere koja se zasniva na takvoj zakonodavnoj mjeri, kojom se definiše priroda obrade i propisuju odgovarajuće mjere zaštite.

Član 21

Objavljivanje operacija obrade

1. Države-članice preduzimaju mjere kako bi obezbijedile da se objave (objelodane) operacije obrade podataka.

2. Države-članice određuju da nadzorni organ vodi registar operacija obrade uz obavještanje u skladu sa članom 18

Registar sadrži bar one informacije koje su navedene u članu 19 stav 1 od (a) do (e).

Registar može pregledati svako lice.

3. Države-članice će obezbijediti, kada je reč o operacijama obrade koje ne podliježu obavezi obavještanja, da kontrolori ili neko drugo tijelo koje države-članice imenuju stave na raspolaganje barem one informacije koje su pomenute u stavu 19 stav 1 od (a) do (e) u odgovarajućem obliku, svakom licu na njegov zahtjev.

Države-članice mogu obezbijediti da se ova odredba ne odnosi na onu obradu čija je jedina svrha vođenje registra koji, shodno zakonima ili uredbama, treba da obezbijedi informacije javnosti i koji je otvoren za uvid javnosti u cjelini ili svakog lica koje može da dokaže svoj zakoniti interes.

POGLAVLJE III PRAVNI LJEKOVI, ODGOVORNOST I SANKCIJE

Član 22

Pravni lijekovi

Nezadirući ni u jedan upravnopravni lijek koji bi mogao da bude predviđen, između ostalog i pred nadzornim organom iz člana 28, prije no obraćanja sudskoj vlasti, države-članice će obezbijediti pravo svakom licu na sudski lijek za svako kršenje prava koja su mu zajemčena nacionalnim zakonodavstvom koje se primjenjuje na obradu o kojoj je ovde riječ.

Član 23

Odgovornost

1. Države-članice obezbjeđuju da svako lice koje je pretrpjelo štetu usljed nezakonite operacije obrade podataka ili bilo kakvog drugog čina koji je u suprotnosti sa nacionalnim odredbama donijetim shodno ovoj Direktivi, ima pravo na naknadu od kontrolora za pretrpljenu štetu

2. Kontrolor može biti izuzet (oslobođen od ove obaveze, u cjelini ili djelimično, ako dokaže da nije odgovoran za događaj usljed koga je šteta nastala

Član 24

Sankcije

Države-članice treba da usvoje odgovarajuće mjere kako bi osigurale punu primjenu odredaba ove Direktive i posebno da propišu standarde koje treba uvesti za slučaj kršenja odredaba usvojenih shodno ovoj Direktivi

PRENOS PODATAKA O LIČNOSTI U TREĆE ZEMLJE

Član 25

Načela

1. Države-članice propisuju da do prenosa podataka o ličnosti koji podliježu obradi ili je predviđeno da budu obrađeni poslije prenosa mogu prenijeti u treće zemlje samo ako ta treća zemlja osigura odgovarajući nivo zaštite, čime se ne zadire u poštovanje nacionalnih odredaba usvojenih u skladu sa ostalim odredbama ove Direktive.

2. Adekvatnost nivoa zaštite koju pruža neka treća zemlja procjenjuje se u svjetlosti svih okolnosti u kojima se odvija operacija prenosa podataka ili niz operacija podataka; pritom se posebna pažnja posvjećuje prirodi podataka, namjeni i trajanju predložene operacije ili operacija obrade, zemlji porijekla i zemlji krajnjeg odredišta, pravnom

poretku, kako opštem tako i sektorskom, koji je na snazi u toj trećoj zemlji i profesionalnim pravilima i mjerilima bezbjednosti koje se u toj zemlji primjenjuju.

3. Države-članice i Komisija obavještavaće jedni druge o slučajevima u kojima smatraju da neka treća zemlja ne obezbjeđuje adekvatan nivo zaštite u smislu stava 2.

4. Kada Komisija utvrdi, u skladu sa postupkom koji je propisan u članu 31 stav 2, da neka treća zemlja ne obezbjeđuje adekvatan nivo zaštite u smislu stava 2 ovog člana, države-članice će preduzeti mjere koje su neophodne da bi se spriječio bilo kakav prenos podataka istog tipa u dotičnu treću zemlju.

5. U odgovarajućem trenutku, Komisija će stupiti u pregovore radi ispravljanja situacije koja proističe iz nalaza donijetih u skladu sa stavom 4.

6. Shodno postupku iz člana 31 stav 2, Komisija može utvrditi da treća zemlja obezbjeđuje adekvatan nivo zaštite u smislu stava 2 ovog člana, prema svom unutrašnjem pravu ili u skladu sa međunarodnim obavezama koje je preuzela posebno poslije zaključivanja pregovora iz stava 5, u cilju zaštite privatnih života i osnovnih sloboda i prava pojedinaca.

Države-članice će preduzeti mjere koje su neophodne za poštovanje odluke Komisije.

Član 26

Odstupanja

1. Odstupanjem od člana 25 sem tamo gde je to na drugi način uređeno unutrašnjim pravom koje važi za konkretne slučajeve, države-članice će obezbijediti da se prenos ili niz prenosa podataka o ličnosti u treću zemlju koja ne obezbjeđuje adekvatan nivo zaštite u smislu člana 25 stav 2 može dogoditi pod uslovom da:

(a) je lice koje je predmet podataka dalo nedvosmisleni pristanak na predloženi prenos; ili

(b) je taj prenos neophodan radi realizacije ugovora između lica koje je predmet podataka i kontrolora ili radi realizacije predugovornih mjera koje su donijete na zahtjev lica koje je predmet podataka; ili

(c) je transfer neophodan radi zaključenja ili realizacije ugovora koji je zaključen u interesu lica koje je predmet podataka između kontrolora i neke treće strane; ili

(d) je prenos neophodan ili zakonski nužan po osnovu važnog javnog interesa, ili radi uspostavljanja, izvršenja ili odbrane pravnih zahteva; ili

(e) je prenos neophodan radi zaštite vitalnih interesa lica koje je predmet podataka; ili

(f) se prenos vrši iz registra čija je svrha, shodno zakonima ili uredbama, da se pruže informacije javnosti i koji je otvoren za uvid bilo javnosti u cjelini, bilo ma kog lica koje može da dokaže svoj zakoniti interes, ukoliko su u tom konkretnom slučaju ispunjeni zakonski uslovi za ostvarivanje takvog uvida.

2. Ne zadirući u stav 1, država-članica može odobriti prenos ili niz prenosa podataka o ličnosti u treću zemlju koja ne obezbjeđuje adekvatan nivo zaštite u smislu člana 25 stav 2, onda kada kontrolor uvede adekvatne dodatne mjere bezbjednosti u pogledu zaštite privatnosti i osnovnih prava i sloboda pojedinaca i u pogledu ostvarivanja odgovarajućih prava; takve mjere bezbjednosti mogu prije svega proisteći iz odgovarajućih ugovornih klauzula.

3. Država-članica će obavijestiti Komisiju i druge države-članice o ovlašćenjima koja bude dala shodno stavu 2.

Ako država-članica ili Komisija budu imale utemeljene prigovore u vezi sa zaštitom privatnosti i osnovnih prava i sloboda pojedinaca, Komisija će preduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa postupkom propisanim u članu 31 stav 2.

Države-članice će preduzeti neophodne mjere da bi izvršile odluku Komisije.

4. Kada Komisija odluči, u skladu sa postupkom iz člana 31 stav 2, da određene standardne ugovorne klauzule nude dovoljne mjere zaštite koje nalaže stav 2, države-članice će preduzeti potrebne mjere radi izvršenja te odluke Komisije.

POGLAVLJE V KODEKSI PONAŠANJA

Član 27

1. Države-članice i Komisija će podsticati izradu kodeksa ponašanja čiji je cilj pružanje doprinosa valjanoj primjeni nacionalnih odredaba koje države-članice usvoje shodno ovoj Direktivi, uzimajući u obzir specifične odlike različitih sektora.

2. Države-članice će omogućiti trgovinskim udruženjima i drugim tijelima koja zastupaju druge kategorije kontrolora koji su izradili nacрте nacionalnih kodeksa ili imaju namjeru da izmijene i dopune ili prošire postojeće nacionalne kodekse da te nacрте podnesu na uvid nacionalnom organu, kako bi on o njima izrazio svoje mišljenje.

Države-članice će obezbijediti da taj organ, između ostalog, provjeri da li su nacрти koji su mu podnijeti na uvid u skladu sa nacionalnim odredbama usvojenim shodno ovoj Direktivi. Ako bude smatrao da je to primjereno, organ će zatražiti mišljenja od lica koja su predmet podataka ili od njihovih predstavnika.

3. Nacрти kodeksa ponašanja Zajednice i izmjene i dopune ili proširenja postojećih kodeksa Zajednice mogu biti podnijeti na uvid radnoj grupi iz člana 29. Ta Radna grupa će, između ostalog, odlučiti da li su podnijeti nacрти u skladu sa nacionalnim odredbama usvojenim shodno ovoj Direktivi. Ako bude našao za shodno, taj organ će zatražiti mišljenja od lica koja su predmet podataka ili od njihovih predstavnika. Komisija može obezbijediti odgovarajući publicitet kodeksima koje Radna grupa bude odobrila.

POGLAVLJE VI NADZORNI ORGAN I RADNA GRUPA ZA ZAŠTITU POJEDINACA U POGLEDU OBRADE LIČNIH PODATAKA

Član 28

Nadzorni organ

1. Svaka država-članica će obezbijediti da jedan ili više organa javne vlasti budu odgovorni za nadzor nad primjenom na njenoj teritoriji odredaba koje države-članice usvoje shodno ovoj Direktivi.

Ti organi će djelovati potpuno nezavisno u vršenju funkcija koje su im povjerene

2. Svaka država-članica propisaće da nadzorni organi moraju biti konsultovani prilikom izrade upravnih mjera ili uredbi u vezi sa zaštitom prava i sloboda pojedinaca u pogledu obrade podataka o ličnosti.

3. Svaki nadzorni organ ima sljedeća ovlašćenja:

- istražna ovlašćenja, kao što su ovlašćenja za pristup podacima koji čine predmet operacija obrade i ovlašćenje prikupljanja svih informacija neophodnih za obavljanje nadzornih zadataka,

- stvarno ovlašćenje za intervenciju kao što je, na primer, ovlašćenje za izricanje mišljenja prije no što se sprovedu operacije podataka, shodno članu 20, i

obezbjeđivanje odgovarajućeg objavljivanja takvih mišljenja, izdavanja naloga za blokiranje, brisanje ili uništenje podataka i uvođenje privremene ili konačne zabrane obrade podataka, izricanje upozorenja ili opomena kontroloru, ili prosljeđivanje pitanja nacionalnim parlamentima ili drugim političkim institucijama,

- ovlašćenje da se angažuje u pravnim postupcima kada su prekršene nacionalne odredbe usvojene shodno ovoj Direktivi, ili da skrene pažnju pravosudnim organima na te odredbe.

Na odluke nadzornih organa može se uložiti žalba sudu.

4. Svaki nadzorni organ saslušaće zahtjeve koje uloži bilo koje lice, ili udruženje koje zastupa to lice a koji se odnose na zaštitu njegovih prava i sloboda u pogledu obrade podataka o ličnosti. Lice o kome je reč biće obaviješteno o ishodu odlučivanja po svom pravnom zahtjevu.

Svaki nadzorni organ će, prije svega, saslušati zahtjeve za provjeru zakonitosti obrade podataka koje podnese neko lice onda kada se primjenjuju odredbe nacionalnog zakonodavstva u skladu sa članom 13 ove Direktive. U svakom slučaju, to lice će biti obaviješteno o tome da je preduzeta kontrola.

5. Svaki nadzorni organ podnosiće izveštaje o svojoj aktivnosti u redovnim vremenskim razmacima. Ti izveštaji će biti javni.

6. Svaki nadzorni organ je kompeten da, na teritorije sopstvene države-članice, ostvaruje ovlašćenja koja su mu povjerena shodno stavu 3, bez obzira na nacionalno zakonodavstvo koje se primjenjuje na obradu podataka o kojoj je riječ. Od svakog organa se može zahtijevati da ostvaruje svoja ovlašćenja na zahtjev nadzornog organa druge države-članice.

Nadzorni organi će međusobno sarađivati u mjeri koja je neophodna za obavljanje njihovih dužnosti, posebno kroz razmjenu korisnih informacija

7. Države-članice će propisati da pripadnici i osoblje nadzornog organa, čak i pošto im zaposlenje istekne, podliježu čuvanju profesionalne tajne kada je riječ o povjerljivim informacijama kojima imaju pristup.

Član 29

Radna grupa za zaštitu pojedinaca u pogledu obrade podataka o ličnosti

1. Ovim se osniva radna grupa za zaštitu pojedinaca u pogledu obrade podataka o ličnosti u daljem tekstu "radna grupa".

Grupa ima savjetodavni status i nezavisna je u svom radu.

2. U sastav Radne grupe ulaze predstavnici nadzornih organa ili organa koje svaka država-članica za to odredi i predstavnika vlasti ili više organa vlasti čiji su osnivači institucije i tijela Zajednice, kao i predstavnik Komisije.

Svakog člana Radne grupe imenuje institucija, organ vlasti ili organi vlasti koje on predstavlja. Ako država-članica odredi više od jednog nadzornog organa, ti nadzorni organi imenuju zajedničkog predstavnika. Isto važi za organe vlasti čiji su osnivači institucije i tijela Zajednice.

3. Radna grupa donosi odluke prostom većinom predstavnika nadzornih organa.

4. Radna grupa bira svog predsjedavajućeg. Mandat predsjedavajućeg je dvije godine. Taj mandat se može obnoviti.

5. Sekretarijat Radne grupe obezbjeđuje Komisija.
6. Radna grupa donosi sopstveni poslovnik.
7. Radna grupa će razmatrati pitanja koja na dnevni red stavi njen predsjedavajući, bilo na sopstvenu inicijativu ili na zahtjev predstavnika nadzornih organa ili na zahtjev Komisije.

Član 30

1. Radna grupa:

(a) razmatra sva pitanja koja se odnose na sprovođenje mjera nacionalnog zakonodavstva usvojenih u skladu sa ovom Direktivom kako bi doprinijela jednoobraznoj primjeni takvih mjera;

(b) davati Komisiji mišljenje o nivou zaštite u Zajednici i u trećim zemljama;

(c) savjetovati Komisiju o svakoj predloženoj izmjeni i dopuni ove Direktive, o svakoj dodatnoj ili posebnoj mjeri u cilju očuvanja prava i sloboda fizičkih lica u pogledu obrade podataka o ličnosti i o svakoj drugoj predloženoj mjeri Zajednice koja utiče na ta prava i slobode;

(d) davati mišljenje o kodeksima ponašanja izrađenim na nivou Zajednice.

2. Ako Radna grupa utvrdi da u Zajednici iskrsavaju razlike između zakona ili prakse zemalja-članica, koje bi mogle da utiču na ujednačenost zaštite lica u pogledu obrade podataka o ličnosti, ona će o tome obavijestiti Komisiju.

3. Radna grupa može, na sopstvenu inicijativu, da iznosi preporuke u vezi sa svim pitanjima koja se tiču zaštite lica u pogledu obrade podataka o ličnosti u Zajednici.

4. Mišljenja i preporuke Radne grupe biće proslijeđena Komisiji i komitetima pomenutim u članu 31.

5. Komisija će obavijestiti Radnu grupu o akciji koju je preduzela u odgovor na mišljenje i preporuke Radne grupe. Ona će to učiniti u izvještaju koji će takođe proslijediti Evropskom parlamentu i Evropskom savjetu. Taj izvještaj će biti javni.

6. Radna grupa će sačinjavati godišnji izvještaj o stanju u oblasti zaštite fizičkih lica u pogledu obrade podataka o ličnosti u Zajednici i u trećim zemljama i taj izvještaj će proslijeđivati Komisiji, Evropskom parlamentu i Evropskom savjetu. Izvještaj je javan.

POGLAVLJE VII MJERE KOJE PRIMJENJUJE ZAJEDNICA

Član 31

Odbor

1. Komisiji će pomagati Odbor u čijem će sastavu biti predstavnici država-članica a na čijem je čelu predstavnik Komisije.

2. Predstavnik Komisije podnosi Odboru nacrt mjera koje treba preduzeti. Odbor iznosi svoje mišljenje o nacrtu u vremenskom roku koji određuje predsjedavajući, u skladu sa hitnošću samog pitanja.

Mišljenje se donosi većinom koja je propisana u članu 148 stav 2 Ugovora. Glasovi predstavnika država-članica unutar Odbora tretiraće se na način propisan u tom članu. Predsjedavajući ne glasa.

Komisija usvaja mjere koje se odmah primjenjuju. Međutim, ako te mjere nisu u skladu sa mišljenjem Odbora, njih će

Komisija proslijediti Savjetu. U tom slučaju:

- Komisija će za tri meseca odložiti primjenu mjera o kojima je donijela odluku,
- Savjet, odlučujući kvalifikovanom većinom, može donijeti drugačiju odluku u vremenskom okviru iz prve alineje.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32

1. Države-članice će u roku od tri godine od dana usvajanja ove Direktive donijeti i staviti na snagu zakone, propise i administrativne uredbe neophodne za izvršenje ove Direktive.

Države-članice se u donijetim propisima pozivaju na ovu Direktivu ili se na nju pozivaju prilikom zvaničnog objavljivanja tih propisa donijetih shodno ovoj Direktivi. O načinu pozivanja na ovu Direktivu odlučuju države-članice.

2. Države-članice će obezbijediti da obrada podataka koja bude u toku na dan stupanja na snagu odredaba nacionalnog zakonodavstva usvojenih shodno ovoj Direktivi, bude usklađena sa tim odredbama u roku od tri godine od tog datuma.

Odstupanjem od prethodnog podstava, države-članice mogu obezbijediti da obrada podataka koji se već nalaze u ručnim zbirkama na dan stupanja na snagu odredaba nacionalnog zakonodavstva usvojenih u okviru primjene ove Direktive bude usklađena sa članovima 6, 7 i 8 ove Direktive u roku od 12 godina od dana njenog usvajanja. Države-članice će, međutim, obezbijediti pravo licu koje je predmet podataka da, na sopstveni zahtjev i posebno u vrijeme ostvarivanja svog prava pristupa izvrši ispravku, izbriše ili blokira podatke koji su nepotpuni, netačni ili su pohranjeni na način koji je nespojiv sa zakonitom namjenom kojoj teži kontrolor.

3. Odstupanjem od stava 2 države-članice mogu, poštujući odgovarajuće mjere zaštite, da obezbijede da podaci koji se čuvaju isključivo u svrhu istorijskih istraživanja ne moraju biti usklađivani sa članovima 6, 7 i 8 ove Direktive.

4. Države-članice će proslijediti Komisiji tekst odredaba nacionalnog zakonodavstva koje donesu u oblasti uređenoj ovom Direktivom.

Član 33

Komisija će izvještavati Evropski savjet i Evropski parlament u redovnim vremenskim razmacima, počev najkasnije tri godine poslije datuma navedenog u članu 32 stav 1, o sprovođenju ove Direktive, a uz taj izvještaj će, ako bude potrebno, priložiti odgovarajuće prijedloge za izmene i dopune. Taj izvještaj će biti javan.

Komisija će prije svega razmotriti primjenu ove Direktive na obradu podataka zvučne i vizuelne prirode koji se odnose na fizička lica i podnijeće, ako bude potrebno, odgovarajuće prijedloge promjena, uzimajući u obzir razvoj informacione tehnologije i napredak informatičkog društva.

Član 34

Ova Direktiva je upućena državama-članicama

Sačinjeno u Luksemburgu, 24. oktobra 1995. godine.

Za Evropski parlament

Predsjednik

K. HAENSCH

Za Savjet

Predsjednik

L. ATIENZA SERNA

(1) OJ br C 277, 5.11.1990, str. 3 i OJ br C 311, 27.11.1992, str. 30.

(2) OJ Br C 159, 17.6.1991, str. 38.

(3) Mišljenje Evropskog parlamenta od 11. marta 1992. (OJ br C 94, 13.4.1992, str. 198), potvrđeno 2. decembra 1993 (OJ br C 342, 20.12.1993, str. 30); Zajednički stav Saveta od 20. februara 1995 (OJ br C 93, 13.4.1995, str. 1) i Odluka Evropskog parlamenta od 15. juna 1995 (OJ br C 166, 3.7.1995).

(1) OJ br L 197, 18.7.1987, str. 33.